

FACT SHEET - TUBERCULOSIS

Landessanitätsdirektion für Tirol

Croatian

Dobrodošli

Dobar dan. Želim vam pružiti informacije o bolesti koja se zove tuberkuloza. Drugi nazivi ove bolesti su TBC ili, povijesno, sušica. Ova bolest svake godine pogađa milijune ljudi širom svijeta. Postoje određene razlike među zemljama u liječenju i kontroli bolesti. Te razlike proizlaze iz činjenica da znanje o tuberkulozi varira od zemlje do zemlje te da je tuberkuloza u nekim zemljama znatno učestalija. Nadalje, postoje i razlike u medicinskom osoblju i financijskim sredstvima koja se dodjeljuju liječenju tuberkuloze. Stoga, neke od pruženih informacija ne moraju biti relevantne ili točne za vaš osobni primjer.

Unatoč tome, svi bolesnici imaju jednu zajedničku stvar: bolest je iskustvo koje mijenja život gotovo svakoga tko se razboli. Informacije koje slijede mogu vam pomoći shvatiti što uzrokuje tuberkulozu, kako se bolest dijagnosticira i što je potrebno za njeno liječenje. Ako ste i sami bolesnik, ja se iskreno nadam da ćete uskoro biti dobro.

Simptomi

Upalni odgovor u tijelu dovodi do tipičnih simptoma tuberkuloze. Bolest napreduje vrlo sporo. Dakle, simptomi mogu trajati i više mjeseci prije nego što se odlučite posjetiti liječnika. Tipični simptomi su dugotrajni kašalj, povišena temperatura, noćno znojenje tijekom spavanja i gubitak tjelesne težine. Neki ljudi se toliko znoje, da moraju promijeniti svoje plahte nekoliko puta tijekom noći. Mnogi ljudi će primijetiti gubitak težine i do nekoliko kilograma. Svojim prijateljima i obitelji možete pomoći učeći ih simptomima tuberkuloze. Recite im da svakako zatraže liječničku pomoć ukoliko uoče tipične znakove bolesti: dugotrajni kašalj, vrućica, noćno znojenje i nenamjerno mršavljenje.

Vjerojatnost izlječenja

Bolesnici s osjetljivom tuberkulozom koji redovito uzimaju propisane lijekove imaju izvanrednu vjerojatnost izlječenja. Od iznimne je važnosti da lijekove uzimate dosljedno tijekom čitavog trajanja liječenja. Ukoliko prerano prestanete uzimati lijekove, ili ih uzimate neredovito, bolest se može vratiti u obliku koji se znatno teže liječi. Liječenje u trajanju više mjeseci potrebno je unatoč tome što se već kroz nekoliko tjedana možete osjećati znatno bolje a u uzorcima iskašljaja više nisu prisutne bakterije. Razlog tome je taj da se mali broj bakterija još uvijek nalazi u vašem organizmu. Ove „skriven“ bakterije biti će ubijene jedino ako se terapija provede u cijelosti prema preporuci vašeg liječnika. Osim toga, vi možete doprinijeti izlječenju prestankom pušenja. Postoje oblici bolesti, kao što je tuberkuloza središnjeg živčanog sustava (mozak i opne koje ga obavijaju), koji su znatno opasniji po bolesnika i mogu biti smrtonosni ako se na vrijeme ne postavi dijagnoza i započne liječenje. Stanje imunološkog sustava i bolesti koje na nju utječu kao npr. infekcija virusom humane imunodeficijencije (HIV) također mogu utjecati na ishod bolesti. Liječenje bolesnika koji boluju od rezistentne tuberkuloze znatno je teže i vjerojatnost izlječenja je manja. Razlozi leže u činjenici da su terapijske opcije ograničene, korišteni lijekovi nemaju visoku djelotvornost protiv bacila tuberkuloze, a češće se javljaju i nuspojave. Osim toga, u nekim zemljama pojedini lijekovi druge linije uopće nisu ni dostupni. To je i razlog zašto se vjerojatnost izlječenja multirezistentne tuberkuloze razlikuje od zemlje do zemlje.

Sprječavanje prijenosa

Dokle god se bakterije nalaze u iskašljaju, bolesnik se može smatrati zaraznim za druge osobe. Zato trebate prekriti usta i nos maramicom kad kišete ili kašljete. Nikako nemojte dijeliti svoju maramicu s drugim osobama. Korištenu maramicu bacite u smeće, a nikako ju nemojte spremati u džep. Ukoliko nemate maramicu, kašljite ili kišite u rukav ili lakat, a nikako ne u svoje ruke. Isto tako, nemojte pljuvati na pod, već u maramicu. Često se od bolesnika može tražiti da nosi zaštitnu masku koja prekriva nos i usta prilikom susreta s drugim osobama u zatvorenim prostorijama. Osim toga, treba otvarati prozor sobe kako bi se postigla dobra prozračenost i omogućio ulazak sunčevih zraka. Često prozračivanje sobe je važno jer male čestice bakterija mogu lebdjeti satima u zraku i zaraziti druge ljude. Iz tog razloga, ljudi u kontaktu s vama u zatvorenim prostorijama također moraju nositi zaštitne maske. Maske moraju ispunjavajući standardne FFP2 ili N95 kriterije. Ove maske nude dobru zaštitu i omogućuju prijateljima i rodbini da vam dođu u posjet.

Izolacija

Dokle god ste zarazni za druge osobe, morate slijediti određena pravila kako bi se spriječilo širenje zaraze na druge. U nekim zemljama, neće vam biti dopušteno napustiti svoju bolesničku sobu, a u mnogim zemljama ni otpust iz bolnice nije dopušten sve dok iskašljavate bakterije. U vašoj bi bolničkoj sobi trebali imati dostupno sve ono što vam treba kako bi zadovoljili vaše osnovne potrebe.

U nekim zemljama, osobito onima s visokom pojavnosću tuberkuloze, bolesnicima može biti dopušten boravak izvan sobe ili čak mogu biti otpušteni kući no jedno pravilo vrijedi svuda: ako ste zarazni, vi i vaši posjetitelji u zatvorenim prostorijama morate nositi zaštitne maske kako bi se izbjegao rizik od zaraze. Pravilo vrijedi i za slučajeve kad morate napustiti svoju sobu na kraće vrijeme jer idete na pretragu. Morate paziti da vam maska prekriva i lice i nos te da je dobro namještena kako ne bi došlo do postraničnog propuštanja zraka. Liječnik i osoblje za njegu bolesnika mogu vam dati upute o korištenju tih posebnih maski.

Opće informacije o liječenju

Tuberkuloza se može liječiti kombinacijom nekoliko određenih antibiotika. U najvećem broju slučajeva dolazi do potpunog izlječenja. Nažalost, terapija traje više mjeseci i zahtijeva strpljenje i izdržljivost. Znači, morat ćete uzimati tablete redovito tijekom više mjeseci. Prva faza liječenja zove se intenzivna faza I traje najmanje dva mjeseca. Tijekom tog perioda uzimat ćete četiri različita lijeka, dok će u sljedećoj fazi, fazi održavanja, broj lijekova biti manji. Kako bi se bolesniku olakšalo uzimanje terapije, u nekim zemljama postoje fiksne kombinacije lijekova. To znači da su jednu tabletu stavljena dva do čak četiri različita lijeka. U drugim zemljama nažalost kombinacije lijekova nisu dostupne pa bolesnik mora uzimati nekoliko različitih lijekova svaki dan. Iako vam to može prouzročiti neugodu, vrlo je važno da tablete uzimate redovito. Ukoliko tablete ne uzimate redovito, liječenje ne može biti uspješno. Bakterije će se početi množiti i mogu postati otporne na antibiotike. To značajno komplicira i produljuje liječenje, a u najgorem slučaju, bolest može postati i neizlječiva odnosno smrtonosna.

Doprinos pacijenta izlječenju

I vi možete utjecati na brže ozdravljenje s nekoliko jednostavnih mjera. Važno je ne pušiti. Oporavak traje duže u pušača nego u nepušača. Smatra se da su od koristi i svježiji zrak i povremena izloženost sunčevim zrakama. Stoga trebate redovito prozračivati vašu sobu. Morate se suzdržati od povremenog korištenja alkohola ili

droge jer ovisnost može uzrokovati slabljene vašeg imunološkog sustava. Tražite pomoć liječnika ako smatrate da se ne možete sami riješiti loših navika. Ipak, najvažniji je faktor redovito uzimanje svih propisanih lijekova. Sve navedene mjere omogućavaju da se oporavak od tuberkuloze postigne što je brže moguće.

Name der Bezirksverwaltungsbehörde:
(name of district administrative authority)

Name des Patienten:
(name of patient)

Geburtsdatum:
(date of birth)

Datum, Unterschrift
(date, signature)

Datum, Unterschrift
(date, signature)

App with text-to-speech function for Apple iOS and Android for
www.explaintb.org